

Quick scan flora en fauna

Uitbreiding De Stroet te Lunteren, Fase IV-C

In opdracht van: Bouwbedrijf NAP

7 april 2020

Colofon

© 2020 Laneco / Bouwbedrijf NAP

Tekst en samenstelling: I. Brandsma BSc./ E. Rietveld MSc.

Tweede lezer: Ing. D. van der Veen

Projectnummer: 121.18.05

In opdracht van: Bouwbedrijf NAP

Wijze van citeren: Rietveld, E. & Brandsma, I. (2020). *Quick scan flora en fauna uitbreiding bedrijventerrein De Stroet te Lunteren, fase IV-C. Laneco, Ede.*

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	5
2	TOETSING.....	7
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	7
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	8
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	8
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	9
3	CONCLUSIE.....	22
3.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	22
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	22
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	23
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	23
3.5	CONSEQUENTIES	23
3.6	AANBEVELINGEN	24
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	26
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST.....	30

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In het agrarisch gebied ten oosten van bedrijventerrein De Stroet te Lunteren is een nieuwe uitbreiding van het bedrijventerrein gepland. In 2018 en 2019 zijn door Laneco onderzoeken uitgevoerd naar de uitbreiding van het bedrijventerrein De Stroet IV-A en De Stroet IV-B in het agrarisch gebied ten oosten van het bestaande bedrijventerrein te Lunteren. Laneco heeft deze nieuwe uitbreiding, zijnde de derde fase (figuur 1.1: Stroet IV-C), in opdracht van bouwbedrijf NAP getoetst aan de Wet natuurbescherming en een quick scan flora en fauna uitgevoerd.

Figuur 1.1: Globale ligging van het plangebied, fase IV-C, in het rood (ondergrond: PDOK viewer, 2020)

In deze quick scan zijn de habitatgeschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Er wordt in deze quick scan ook rekening gehouden met de conclusies uit de voorgaande onderzoeken.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van Lunteren van gemeente Ede in provincie Gelderland. Ten westen ligt het bedrijventerrein 'De Stroet'. Ten oosten ligt de bebouwde kom van Lunteren. Het plangebied grenst ten noorden aan de Postweg en ten oosten aan de Westzoom. Ten westen en zuiden zijn weilanden gelegen.

In het plangebied ligt een in gebruik zijnde agrarisch erf met een woonhuis, (Postweg 95) een melkveestal, een tweetal oude leegstaande varkensstallen en enkele loodsen waar gedeeltelijk paarden in worden gehouden en daarnaast als opslag wordt gebruikt. De daken van het woonhuis en de melkveestal zijn bedekt met dakpannen. De overige loodsen hebben daken met golfplaten. Alleen het woonhuis heeft een spouwmuur. De oude varkensstallen hebben enkel steens muren. Een van de loodsen bestaat uit metalen damwandprofielen en de andere loods heeft muren die bestaan uit betonblokken. De daken van de melkveestal en de loodsen zijn niet geïsoleerd. De oude varkensstallen zijn wel voorzien van isolatieplaten, waarbij in één van de stallen deze isolatieplaten loshangen. Tijdens het veldbezoek waren alle stallen toegankelijk voor controle op aanwezigheid van sporen. Op één varkensstal na zijn alle stallen toegankelijk voor dieren door gaten, kieren of open zijanten in de muren of daken. De betreffende oude varkensstal was zodanig afgesloten dat dieren zoals vogels of marterachtigen daar niet naar binnen kunnen.

Het woonhuis heeft aan de noord- en oostzijde tuinen. Achter de stallen liggen weilanden die bij het agrarische erf horen. Tussen de weilanden en de bebouwing ligt een rijbak en een longeerbak voor paarden. Op het erf zijn tevens een sleufsilos (kuilvoer) en een dichte mestsilos aanwezig.

Op de grens tussen de weilanden aan de oostzijde van het plangebied staat een groensingel met o.a. gewone braam (*Rubus fruticosus*) en verschillende boomsoorten, waaronder zwarte els (*Alnus glutinosa*), zomereik (*Quercus robur*) en knotwilg (*Salix alba*). De andere weilanden worden ook gescheiden door dergelijke bosschages. Aan de westzijde staan enkele solitaire bomen. Daarnaast liggen op de weilandgrenzen greppels, die door de vele regenval van de afgelopen periode, gevuld zijn met water. Het grootste deel van het jaar staan deze greppels droog. De weilanden bestaan uit agrarisch grasland, met langs de randen grassige vegetatie met soorten zoals grote brandnetel (*Urtica dioica*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), kantige basterdwederik (*Epilobium tetragonum*) en paarse dovenetel (*Lamium purpureum*). Figuur 1.2 geeft een indruk van het plangebied.

Figuur 1.2: Indruk van het plangebied met opstallen en weides (foto's Laneco, 2020).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2020; data uitvoer van 2010 tot en met maart 2020), kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst in bijlage 2). De meeste gegevens betreffen relatief globale verspreidingsgegevens.

De aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

Op 09-03-2020 hebben ecologen R. Eversteijn, I. Brandsma en E. Rietveld van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de habitatgeschiktheid beoordeling voor beschermde soorten. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in of nabij het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1,4 kilometer ten oosten van het plangebied (Provincie Gelderland, 2019). Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan NNN-gebied verloren. Gezien de afstand, de tussenliggende bebouwing en de lokale aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op het NNN-gebied worden uitgesloten.

Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied ligt op circa 13,5 kilometer afstand van het plangebied (Provinciale Staten, 2017). Het beschermde gebied zal niet worden aangetast door de werkzaamheden binnen het plangebied.

2.2.1 Overige beleidskaders

Het plangebied valt binnen het zoekgebied water (Provincie Gelderland, 2019). Dit vormt echter geen belemmering voor de geplande ontwikkeling. Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeheerplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ongeveer 1,4 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Door de voorgenomen ingreep gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Voor de meeste externe invloeden van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, kunnen gezien de afstand, de tussenliggende bebouwde kom van Lunteren en de reeds aanwezige bedrijvigheid, effecten op het nabij gelegen Natura 2000-gebied worden uitgesloten.

Als gevolg van de herontwikkeling is er waarschijnlijk wel sprake van een toename van autoverkeer, hierdoor kan ook sprake zijn van een toename aan uitstoot van stikstof. Tevens zullen de nieuw te vestigen bedrijven ook bijdragen aan extra uitstoot. Daarom dient een Aerius-berekening te worden uitgevoerd of er daadwerkelijk sprake is van verhoogde stikstofdepositie in het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Daarbij moet rekening gehouden met cumulatie vanuit de andere bouwfaseringsen.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

De in het plangebied aanwezige bomenrijen, als begrenzing tussen of om de agrarische weilanden, bestaan uit diverse soorten bomen (wilg (*Salix spec.*), berk (*Betula spec.*), zwarte els (*Alnus glutinosa*), es (*Fraxinus excelsior*) met ondergroei van gewone braam (*Rubus fruticosus*) en grote brandnetel (*Urtica dioica*). De bomenrijen bestaan uit een rijbeplanting met meer dan 20 bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Hierdoor is het onderdeel houtopstanden uit de Wet natuurbescherming van toepassing. Het plangebied valt buiten de bebouwde kom boswet van Ede (topografie gemeentewerken Ede, 1985).

Binnen de beoogde plannen blijven zoveel mogelijk groenelementen behouden. Maar als deze bomenrijen door de inrichting niet kunnen worden gehandhaafd bij de voorgenomen plannen, dan dient een ontheffing/vrijstelling van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden bij de provincie. Hierbij zal worden gevraagd om een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de huidige houtopstand. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de eisen die vanuit de provincie Gelderland worden gesteld.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Het plangebied is voor een groot gedeelte in gebruik als weiland en bestaat verder uit een agrarisch erf met bebouwing. Het is een door mensen sterk beïnvloed milieu. De weilanden bestaan uit agrarisch grasland, met langs de randen grassige vegetatie met soorten zoals grote brandnetel (*Urtica dioica*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), kantige basterdwederik (*Epilobium tetragonum*) en paarse dovenetel (*Lamium purpureum*). Beschermde soorten vaatplanten zijn niet in het plangebied aangetroffen. Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen. Dit is niet aanwezig in het plangebied.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016) en www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren. Daarnaast is er rekening gehouden met de resultaten en conclusies uit de voorgaande onderzoeken (De Stroet fase IV-A en IV-B) naar grondgebonden zoogdieren.

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), ree (*Capreolus capreolus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde nationale zoogdiersoorten en Europees beschermde soorten is volgens bovengenoemde bronnen uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van das (*Meles meles*), boommarter (*Martes martes*), steenmarter (*Martes foina*), bunzing (*Mustela putorius*), wezel (*Mustela nivalis*), hermelijn (*Mustela erminea*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) edelhert (*Cervus elaphus*) en wild zwijn (*Sus Scrofa*).

Wild zwijn en edelhert komen voor op de Veluwe. Buiten de Veluwe geldt een nulstandbeleid. Deze soorten zullen in het nulstandgebied, op een agrarisch erf en in

een kleinschalig agrarisch gebied niet voorkomen. De aanwezigheid van wild zwijn en edelhert in het plangebied zijn in dit kader uitgesloten.

De das komt veel voor in kleinschalige agrarische landschappen met landschapselementen zoals bosjes, heggen en houtwallen. Het foerageergebied reikt tot ongeveer 1,5 tot 12 kilometer vanaf de burcht. In de nabijheid van het plangebied, in het plangebied van fase IV-A, is een actieve dassenburcht geconstateerd tijdens eerder onderzoek van Laneco (Eversteijn, 2019) en tijdens een check in maart, waarbij zeven pijpen zijn aangetroffen (figuur 2.2). Deze burcht valt buiten fase IV-C.

Het plangebied bestaat voor een groot deel uit grasland met groene lijnelementen en het is gezien de ligging van het gebied aannemelijk dat de das hiervan wel gebruik maakt als foerageergebied. Het omvormen van graslanden naar een bedrijventerrein kan een aantasting zijn op dit foerageergebied. Omdat niet bekend is hoe groot het leefgebied van de das is en of het plangebied gebruik wordt om te foerageren, zal nader onderzoek zal moeten uitwijzen of het plangebied daadwerkelijk gebruikt wordt door de das.

Boommarter is een boombewonende soort die een nest maakt in oude spechtholen of eekhoornnesten en leeft bij voorkeur in bossen. De eekhoorn heeft zijn nest- en foerageergebied in een bosrijke omgeving. De bomen op en rondom het plangebied staan niet in verbinding met de voor boommarter en eekhoorn noodzakelijke bossen of boomstructuren. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied is daarom uitgesloten.

Steenmarter is over het algemeen een gebouwbewonende soort die binnen de bebouwde kom in bebouwing kan voorkomen. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt.

Binnen het plangebied zijn alleen de varkensstal, de loodsen en melkveestal toegankelijk voor de steenmarter. In de loodsen en melkveestal zijn geen ruimten aanwezig waar de steenmarter zich kan verschuilen. In de varkensstal zijn losliggende isolatieplaten aanwezig waar achter ruimte is ontstaan die geschikt is voor de steenmarter om te gebruiken als schuilplaats. Echter zijn binnen het plangebied op en rond het erf geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van steenmarter (latrines, vettige sporen, prooiresten). De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied is daarom uitgesloten.

De aanwezigheid van andere nationaal beschermde kleine marterachtigen zoals bunzing, hermelijn en wezel kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Deze dieren zijn vaak te vinden in kleinschalige landschappen en gebonden aan landschapselementen. Het plangebied bestaat uit graslanden omringd door kleine landschapselementen (greppels, bosjes, groenstroken en bermen) en bevat optimaal geschikt habitat voor kleine marterachtigen. De aanwezigheid van bunzing, hermelijn

en wezel kunnen op basis van een éénmalig veldbezoek niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van bunzing, hermelijn en wezel uit te kunnen sluiten.

Het voorkomen van de waterspitsmuis is alleen bekend op locaties met voldoende onderwatervegetatie, brede rietvegetaties en water binnen een straal van 500 meter. Deze omstandigheden zijn in de greppels en de beek binnen het plangebied niet aanwezig.

Van overige Europees beschermde zoogdiersoorten (zoals noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*)) zijn geen waarnemingen bekend in het plangebied en de ruime omgeving van het plangebied. Het plangebied kent ook te weinig natte terreinen, structuur en schuilmogelijkheden voor deze soort.

Conclusie

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek kan het voorkomen van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten das en kleine marterachtigen zoals bunzing, hermelijn en wezel in het plangebied niet uitgesloten worden. Door de voorgenomen ontwikkeling wordt mogelijk een vaste voortplantings- of rustplaats of essentieel leefgebied van deze soorten aangetast. Om het belang van het plangebied voor de das, bunzing, hermelijn en wezel in beeld te brengen, is nader onderzoek noodzakelijk.

Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast mits voldaan wordt aan de Zorgplicht (bijlage 1).

Figuur 2.2: Aanwezige burcht (1 van de 7 pijpen) in De Stroet, Fase IV-A, buiten het hoogspanningstracé (foto Laneco, maart 2020).

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016), *Atlas van de Nederlandse vleermuizen* (Limpens et al., 1997), De Nationale databank Flora en fauna (NDFF, 2020) en www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren. Daarnaast is er rekening gehouden met de resultaten en conclusies uit de voorgaande onderzoeken (De Stroet fase IV-A en IV-B) naar vleermuizen.

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfsplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens de verspreidingsgegevens uit bovengenoemde bronnen komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis

(*Pipistrellus nathusii*), franjestaart (*Myotis nattereri*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten, franjestaart, baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen en de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied en vliegroutes

De houtopstanden tussen de weilanden kunnen fungeren als lijnelement voor vliegroutes van vleermuizen. Het vellen van de houtopstanden zorgt ervoor dat een potentiële vliegroute verdwijnt.

De groenelementen in het plangebied zorgen ook voor geschikt foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. De geplande werkzaamheden zullen de meeste groenelementen intact laten, waardoor er genoeg foerageermogelijkheden behouden blijven. Daarbij zijn er alternatieve foerageermogelijkheden in de directe omgeving. Het gebied rondom het plangebied wordt omgevormd tot bedrijventerrein, waarbij groenelementen zoveel mogelijk behouden blijven. Een deel zal mogelijk gekapt worden. Uit nader onderzoek zal moeten blijken of er sprake is van een essentiële vliegroute als vliegroutes gekapt worden. Negatieve effecten op essentiële vliegroutes kunnen daarom niet op voorhand worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied is een agrarisch erf aanwezig met een woonhuis en verschillende opstallen (twee leegstaande varkensstallen, twee paardenstallen, een melkveestal en twee loodsen). Het woonhuis is gebouwd met een spouwmuur wat potentieel geschikt is voor vleermuizen. Aan de westzijde van het woonhuis is onder het dak een opening tussen het houtbeschoot en de dakpannen. Aan de oostzijde van het woonhuis is langs de schoorsteen een opening tussen de muur en de loodslab. Van de andere opstallen, zoals de melkveestal, is vastgesteld dat er verschillende openingen in zijn (figuur 2.3). Deze kieren/openingen kunnen door gebouwbewonende vleermuizen, zoals dwergvleermuizen worden gebruikt. Door de aanwezigheid van kleinschalige landschappen, met beschutting van bomen en opgaande beplanting kunnen ook vleermuizen zoals de gewone grootoorvleermuis op deze locatie worden verwacht. Nader onderzoek zal uit moeten wijzen of de openingen in de gebouwen daadwerkelijk gebruikt worden door deze (gebouwbewonende) vleermuissoorten. De melkveestal zal simultaan onderzocht moeten worden op aanwezigheid van gewone grootoorvleermuizen.

Conclusie

De verwachte sloopwerkzaamheden kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aantasten. Van deze soorten kunnen zowel zomer-, kraam-, paar- als winterverblijfplaatsen aanwezig zijn. Daarnaast kunnen, wanneer het niet mogelijk is om de groenstructuren te behouden, mogelijke vliegroutes en essentieel

foerageergebied verdwijnen. Op basis van een eenmalig veldbezoek kan in het plangebied de aanwezigheid van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of het plangebied daadwerkelijk gebruikt wordt door vleermuizen.

In de bomen binnen het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die geschikt zijn voor boombewonende vleermuissoorten. Effecten op verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen worden daarom uitgesloten.

Figuur 2.3: Mogelijke gebruikte opening zijn met rode pijlen aangegeven. De foto rechtsonder geeft een indruk weer van de binnenzijde van de melkveestal (foto's Laneco, maart 2020).

2.5.4 Vogels

Alle vogels zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld: kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstoring van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd.

Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5. In deze quick scan is rekening gehouden met de resultaten en conclusies uit de voorgaande onderzoeken (De Stroet fase IV-A en IV-B) naar vogels.

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten, holenduif (*Columba oenas*), huismus (*Passer domesticus*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), watersnip (*Gallinago gallinago*) en koolmees (*Parus major*) gehoord en gezien.

Steenuil (*Athene noctua*) en kerkuil (*Tyto alba*) komen voor in kleinschalige agrarische landschappen, waarbij de steenuil met name broedt in hollen van knotwilgen en (hoogstam)fruitbomen, maar ook te vinden is in schuren en speciale nestkasten. De kerkuil broedt in schuren of stallen waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van speciale nestkasten. Er zijn geen nestkasten aangetroffen in de gebouwen binnen het plangebied. De melkveestal en de loodsen zijn toegankelijk voor zowel de steenuil als de kerkuil, maar omdat het agrarisch bedrijf nog in gebruik is, zijn er onvoldoende rustige plekken op het erf om te broeden. In en rondom het plangebied zijn geen sporen (kalksporen en braakballen) van de steenuil, kerkuil waargenomen.

Tijdens de voorgaande onderzoeken voor fase IV-B is aanwezigheid van de steenuil en kerkuil onderzocht (Eversteijn, 2019). Daarbij is opnieuw vastgesteld dat een schuur in het deelgebied voor fase IV-B door de steenuil gebruikt wordt als nest- en rustplaats. Het territorium van de steenuil is klein en het leefgebied is binnen een straal van ongeveer 300 meter vanaf de nest- en rustplaats. Het plangebied fase IV-C valt binnen deze straal. De afwisseling van vegetatie en ruigten binnen het plangebied is een essentieel onderdeel van de (functionele) leefomgeving voor de steenuil. Voorafgaand aan de voorgenomen werkzaamheden, dienen maatregelen te worden genomen voor de steenuil. Ook is voor deze soort is een ontheffing nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

De kerkuil is in het nader onderzoek niet waargenomen en er zijn geen sporen (braakballen en kalksporen) aangetroffen in het deelgebied fase IV-B. Omdat er ook geen sporen in het plangebied fase IV-C zijn aangetroffen en de gebouwen onvoldoende geschikt zijn, kan aanwezigheid van de kerkuil worden uitgesloten.

Ransuil (*Asio otis*) maakt gebruik van nesten van kraaiachtigen of roofvogels. Deze nesten zijn niet aangetroffen in de bomen in en rondom het plangebied. Aanwezigheid van de ransuil kan worden uitgesloten.

In het plangebied zijn geen (potentiële) grote nesten in bomen aangetroffen die geschikt zijn voor vogels zoals roek (*Corvus frugilegus*) en buizerd (*Buteo buteo*). De boomvalk (*Falco subbuteo*) en havik (*Accipiter gentilis*) prefereren als nestlocatie bosrijk gebied met halfopen landschappen. Gezien de ligging van het plangebied is de omgeving hiervoor onvoldoende geschikt. Nestlocaties voor deze soorten worden uitgesloten.

Tijdens de voorgaande onderzoeken is er in het deelgebied fase IV-B een actief nest van sperwer (*Accipiter nisus*) vastgesteld (Roelofs, 2018; Eversteijn, 2019). Sperwer bouwt elk jaar een nieuw nest in dezelfde omgeving als de oude nesten. Voor sperwernesten geldt dat de bomen in een straal van ca. 100 meter tot het leefgebied van sperwer behoren. De meest vergelijkbare habitat in plangebied fase IV-C, is de groenstrook aan de oostkant van het erf. Dit ligt op ongeveer 350 meter van de vastgestelde nestlocatie in 2019, buiten het leefgebied van de sperwer. Door het ontbreken van nesten en de afstand tot de vastgestelde nestlocatie in deelgebied fase IV-B, is aanwezigheid van de sperwer binnen het plangebied IV-C uitgesloten.

De slechtvalk (*Falco peregrinus*) bouwt zelf geen nest en kan in open landschap op hoogspanningsmasttrajecten broeden. In het plangebied loopt een hoogspanningsmasttraject die in potentie een geschikte nestlocatie kan zijn. In het ontwerp voor het bedrijventerrein verdwijnt een deel van het hoogspanningsmasttraject. Door de geplande werkzaamheden verdwijnt er een stuk van het hoogspanningsmasttraject, maar op dit deel zijn geen verblijfplaatsen van de slechtvalk aangetroffen. In een separate quick scan (Quick scan, tracé verkabeling. Laneco, 2020) is onderzocht wat de (overige) effecten zijn van de aanpassingen voor het hoogspanningsmasttraject buiten Fase IV-C.

Andere nationaal beschermde soorten zoals de ooievaar (*Ciconia ciconia*) en grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*) komen volgens de verspreidingsgegevens in het plangebied en haar ruime omgeving voor. De ooievaar maakt gebruik van kunstmatige nestgelegenheden. Deze zijn niet aangetroffen in en nabij het plangebied. De grote gele kwikstaart foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen. Deze habitatseisen zijn afwezig in het plangebied. Aanwezigheid van nestlocaties voor deze soorten worden daarom uitgesloten.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd die in de bebouwde omgeving voor kunnen komen zijn de gebouwbewonende gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus (*Passer domesticus*).

Het woonhuis in het plangebied heeft dakpannen als dakbedekking. Aan de westzijde is een kapotte dakpan gezien, die kan dienen als nestlocatie voor gierzwaluw (figuur 2.4). aanwezigheid van gierzwaluwen kan op basis van een éénmalig veldbezoek niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van gierzwaluwen uit te sluiten.

Figuur 2.4: Opening in dakpan die geschikt is voor gierzwaluw en huismus (foto's: Laneco, maart 2020).

Tijdens het veldbezoek is de huismus meerdere keren gezien en gehoord. Ook is vastgesteld dat de huismus gebruikt maakt van één van de oude varkensstallen, omdat een individu meerdere malen de stal via de ruimte onder de golfplaten invloog (figuur 2.5). De stal is aan de binnenzijde voorzien van loshangende isolatieplaten die geschikt zijn voor de huismus om achter te nestelen. Ook het woonhuis biedt onder losliggende dakpannen mogelijkheid voor de huismus om te broeden. Omdat niet bekend is hoeveel

huismussen gebruik maken van de planlocatie, is nader onderzoek nodig om het aantal aanwezige huismussen vast te stellen.

Figuur 2.5: Locatie waar is vastgesteld dat huismus in de oude varkensstal invloog (foto's: Laneco maart 2020).

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied biedt geschikt leefgebied en nestlocaties voor diverse categorie 5-soorten, zoals boerenwaluw (*Hirundo rustica*), ekster (*Pica pica*), koolmees (*Parus major*) en pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*). Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze categorie vogels, zijn er geen omstandigheden aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

Conclusie

In het plangebied is aanwezigheid van geschikte nestgelegenheid voor de kerkuil, steenuil en ransuil uit te sluiten door de afwezigheid van geschikte nestlocaties. Ook zijn er in de bomen in het plangebied geen nesten aangetroffen van buizerd, slechtvalk, roek, sperwer, boomvalk en havik in het plangebied binnen Fase IV-C. Op basis van een eenmalig veldbezoek kan de aanwezigheid van nestplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten gierwaluw en huismus op en rondom het erf niet worden uitgesloten. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of het plangebied daadwerkelijk gebruikt wordt door deze soorten.

2.5.5 Reptielen

Om een goed beeld te krijgen van de soorten reptielen die binnen het plangebied en de directe omgeving voorkomen, zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *De amfibieën en reptielen van Nederland* (Creemers en Van Delft, 2009), *Atlas van Amfibieën en Reptielen* (De Wild et al., 2016), Nationale databank Flora en Fauna (NDFF, 2020) en www.verspreidingsatlas.nl/reptielen. Daarnaast is er rekening gehouden met de resultaten en conclusies uit de voorgaande onderzoeken (De Stroet fase IV-A en IV-B) naar reptielen.

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Deze overgangen dienen niet te voedselrijk of te dicht te zijn om voldoende zoninstraling te garanderen. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de nationaal- en Europees beschermde soorten gladde slang (*Coronella austriaca*), hazelworm (*Anguis fragilis*), levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) zandhagedis (*Lacerta agilis*) en ringslang (*Natrix helvetica*).

Het plangebied is bijna volledig intensief in gebruik. Adder, gladde slang, levendbarende hagedis en zandhagedis komen vooral voor in duin- heide en hoogveengebied. De hazelworm is te vinden in openbossen en heidegebied. De soorten hebben genoeg dekking nodig in de vorm van structuurrijke vegetaties. Deze elementen ontbreken in het plangebied. De ringslang komt voor in waterrijk gebied en legt eieren in broeihopen. De Lunterse beek loopt aan de zuidzijde van het plangebied maar biedt weinig dekking langs de oevers. Ook zijn er geen broeihopen aangetroffen in het plangebied. Door de afwezigheid van geschikt habitat binnen het plangebied, is het voorkomen van reptielen uitgesloten.

2.5.6 Amfibieën

Om een goed beeld te krijgen van de soorten amfibieën die binnen het plangebied en de directe omgeving voorkomen, zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *De amfibieën en reptielen van Nederland* (Creemers en Van Delft, 2009), *Atlas van Amfibieën en Reptielen* (De Wild et al., 2016) en www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen. Daarnaast is er rekening gehouden met de resultaten en conclusies uit de voorgaande onderzoeken (De Stroet fase IV-A en IV-B) naar amfibieën.

De habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand). Binnen het plangebied zijn alleen snel droogvallende watergangen in bosschages aanwezig, die meer dienen als regenwaterbuffer dan als watergang. Deze voornamelijk beschaduwde watergangen liggen in een landschap met intensief in gebruik zijnde raaigrasland percelen op vrij

droge zandgrond. Dergelijk intensief en voedselrijk landschap met niet optimale voortplantingswateren zijn niet tot nauwelijks geschikt voor strikt beschermde soorten.

Van de niet-vrijgestelde nationaal en Europees beschermde soorten amfibieën die voorkomen in de (ruime) omgeving van het plangebied, zoals rugstreeppad (*Epidalea calamita*), heikikker (*Rana arvalis*), poelkikker (*Pelophylax lessonae*), alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*) en kamsalamander (*Triturus cristatus*) is aanwezigheid uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater in en direct nabij het plangebied.

De rugstreeppad is een soort wat snel in staat is om een gebied te koloniseren. Aangezien de soort in de omgeving voorkomt (NDFF, 2020), is het raadzaam om gedurende de werkzaamheden om het ontstaan van kleine plasjes op het bouwterrein te voorkomen tijdens het voortplantingsseizoen van de rugstreeppad in de periode half april tot en met september.

2.5.7 Vissen

Beschermde vissoorten, zoals de grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*), zijn over het algemeen gebonden aan specifieke beek- of riviersystemen of watergangen met een goed ontwikkelde watervegetatie en een sliblaag. Vanwege het ontbreken van deze onderdelen in en nabij het plangebied, worden dergelijke vissoorten uitgesloten. Negatieve effecten op deze soorten zijn daarom uitgesloten.

2.5.8 Ongewervelden (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten.

Het voorkomen van de beschermde vlindersoorten aarbeivlinder (*Pyrgus malvae*), bruine eikenpage (*Satyrus ilicis*), duinparelmoervlinder (*Argynnis niobe*) en grote vos (*Nymphalis polychloros*) zijn volgens verspreidingsgegevens in de omgeving van het plangebied bekend (NDFF, 2020). Aarbeivlinder, bruine eikenpage en duinparelmoervlinder zijn soorten die zich voornamelijk bevinden in droge zandgebieden zoals in en langs duinen, heiden en kapvlaktes. Deze habitats komen niet voor in en rondom het plangebied. Grote vos komt vooral voor in vochtige open bossen, bosranden en plekken met grote vrijstaande bomen. Binnen het plangebied zijn deze habitats en bomen niet aanwezig. Aanwezigheid van beschermde vlindersoorten in het plangebied is dan ook uitgesloten.

Het voorkomen van de beschermde libelsoorten gevlekte witsnuitlibel (*Laucorrhinia pectoralis*), sierlijke witsnuitlibel (*Leucorrhinia caudalis*) en rivierrombout (*Gomphus flavipes*) zijn volgens de verspreidingsgegevens in de omgeving van het plangebied bekend. Gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel komen vooral voor in gebieden met ruige vegetatie, laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen. Rivierrombout is

vooral aangetroffen langs grote rivieren. Het plangebied bestaat voornamelijk uit intensief beheerd grasland en beschikt dan ook niet over de geschikte habitats voor deze soorten. Beschermd libelsoorten in het plangebied zijn dan ook uitgesloten.

Uit de omgeving is het voorkomen bekend van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) (NDFF, 2020). Deze soort leeft in watergangen met een goed ontwikkelde watervegetatie. De watergangen in het plangebied heeft geen rijke begroeiing en staat het grootste deel van het jaar droog. Aanwezigheid van platte schijfhoren is dan ook uitgesloten binnen het plangebied.

Bovengenoemde en overige strikt beschermde ongewervelden, zoals mollusken en tweekleppigen worden uitgesloten in het plangebied vanwege de intensieve en voedselrijke omstandigheden.

3 CONCLUSIE

In het plangebied ligt een agrarisch erf met een woonhuis, een melkveeststal, twee varkensstallen (niet langer in gebruik) en een aantal loodsen. Aan de zuid- en westkant van het erf liggen agrarische weilanden. De weilanden zijn gescheiden door bomenrijen met ondergroei. Men is voornemens de gebouwen op deze locatie te slopen en (een deel van) de groenelementen te verwijderen. De locatie wordt vervolgens gebruikt voor uitbreiding van het bedrijventerrein De Stroet. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

3.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied is geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Door de voorgenomen ontwikkeling gaat geen oppervlakte van NNN-gebied verloren en is er geen sprake van een wezenlijke aantasting van de waarden en kenmerken van het NNN.

Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied ligt op circa 13,5 kilometer afstand van het plangebied (Provinciale Staten, 2017). Het beschermde gebied zal niet worden aangetast door de werkzaamheden binnen het plangebied.

3.1.1 Overige beleidskaders

Het plangebied valt binnen het zoekgebied water (Provincie Gelderland, 2019). Dit vormt echter geen belemmering voor de geplande ontwikkeling. Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeheerplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ongeveer 1,4 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Veluwe' en er gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren met de voorgenomen herontwikkeling.

Als gevolg van de herontwikkeling is er mogelijk sprake van een toename aan uitstoot van stikstof. Een Aerius-berekening dient te worden uitgevoerd om te bepalen of er daadwerkelijk sprake is van verhoogde stikstofdepositie in het nabijgelegen Natura 2000-gebied. De berekening en een toetsing van de resultaten maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar dienen apart te worden uitgevoerd (zie ook paragraaf 3.6, aanbevelingen).

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

De in het plangebied aanwezige bomenrijen bestaan uit een rijbeplanting met meer dan 20 bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Hierdoor is het onderdeel houtopstanden uit de Wet natuurbescherming van toepassing. Het plangebied valt buiten de bebouwde kom boswet van Ede.

Indien de bomenrijen met de vooringenomen herontwikkeling niet gehandhaafd kunnen worden, dient een ontheffing/vrijstelling van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden bij de provincie Gelderland. Hierbij zal worden gevraagd om een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de huidige houtopstand. Er dient ook rekening te worden gehouden met de eisen die vanuit de provincie Gelderland worden gesteld.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast. Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, konijn, ree, vos, spitsmuizen en muizen geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Van de in de omgeving voorkomende (niet-vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde diersoorten wordt een verblijfplaats of belangrijke onderdelen van het leefgebied voor de soorten kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel), das, diverse soorten vleermuizen, huismus en gierzwaluw niet uitgesloten in het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten is noodzakelijk.

Zoals al eerder vermeldt, kunnen nesten van overige vogelsoorten worden verstoord wanneer in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

3.5 CONSEQUENTIES

3.5.1 Nader onderzoek

Aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten – en daarmee een overtreding van artikel 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming – kan in de volgende gevallen niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten voor:

- Vleermuizen (Wet natuurbescherming en bijlage IV Habitatrichtlijn), gebouwbewonende soorten. Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2020 bestaat uit drie onderzoeksrondes in de periode juni tot half juli en twee onderzoeksrondes in de periode half augustus tot eind september. Beide

onderzoeken dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van de gebouwen en bomen voor vleermuizen.

- Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Onderzoek conform aan de Handreiking kleine Marterachtigen van de Zoogdiervereniging en de provincie Noord Brabant (2017) bestaat uit het gebruik van spoorbuizen, mostelaboxen en cameravallen gedurende 6 weken in de periode van maart tot en met augustus.
- Das. Onderzoek in lijn met het Kennisdocument van de das (BIJ12, 2017) bestaat voor het bepalen van het leefgebied uit het gebruik van wildcamera's langs groene lijnelementen kan jaarrond, maar met voorkeur in de meest actieve periode van de das (circa maart t/m juli). Dit in combinatie met het karteren van sporen (loopsporen, mestputjes, woelplekken etc.) in maart t/m mei.
- Huismus, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit twee onderzoeksrondes in de periode april tot en met 20 juni.
- Gierzwaluw, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit drie onderzoeksrondes in de periode 15 mei tot en met 15 juli.

3.5.2 Algemene voorwaarden

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - werkzaamheden, zoals graaf- en sloopwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, te starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

3.6 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Gebruik bij de inrichting voor nieuwe verlichting gebundelde en naar beneden gerichte armaturen die niet uitstralen naar de omgeving.
- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheems bes- en bloemdragende struiken en planten.

- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 2,5 meter en hoger op verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen. Een andere optie is het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken.
- Ook kunnen de nieuw te bouwen bedrijfspanden geschikt worden gemaakt voor huismus en gierzwaluw door het één dakpan hoger plaatsen dan de vogelschroot of het plaatsen van gevelkasten.
- Verder wordt aanbevolen de rand van het nieuwe bedrijventerrein in te passen in het landschap met een groene singel (zoals nu ook het geval is in het oude deel) met soorten zoals els, esdoorn, zomerlinde, winterlinde, eik, zoete kers, vuilboom, inheemse vogelkers, Gelderse roos, kardinaalsmuts, lijsterbes, hazelaar, heggeroos, bosroos, hondsroos, sleedoorn en meidoorn.
- Mocht er sprake zijn van een tijdelijke stikstofoverschrijding (meer dan 0,0 Mol/hectare/jaar) op Natura 2000-gebieden als gewerkt wordt met conventioneel materieel, dan bestaat de mogelijkheid om met onconventioneel materieel te werken zoals elektrische voertuigen of toepassing van onder andere stikstoffilters.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

- BIJ12, 2017, Kennisdocumenten soorten.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- De Wild, W.W., F.L.A. Brekelmans, W.A.M. van Emmerik & J.L. Spier, 2016. *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. RAVON Utrecht.
- Gemeentewerken Ede, 1985. Topografie, grens bebouwde kom voor toepassing Boswet.
- Huizinga, N., 2011. Werkatlas Zoogdieren van Gelderland. Zoogdieratlas.nl
- Roelofs, J., 2018. *Uitbreiding bedrijventerrein De Stroet te Lunteren: Quick scan flora en fauna*. Laneco, Ede.
- Roelofs, J., 2018. *Uitbreiding bedrijventerrein De Stroet te Lunteren: Naderonderzoek das, huismus, kerkuil en vleermuizen*. Laneco, Ede.
- Roelofs, J., 2019. *Vervolg uitbreiding bedrijventerrein De Stroet te Lunteren: Quick scan flora en fauna*. Laneco, Ede.
- Eversteijn, R., 2019. *Uitbreiding bedrijventerrein De Stroet te Lunteren: Naderonderzoek steenuil en kleine marterachtigen*. Laneco, Ede.
- Brandsma, I. & Rietveld, E., 2020. *Uitbreiding bedrijventerrein De Stroet te Lunteren, Fase IV-C: Quick scan flora en fauna*. Laneco, Ede.
- Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites

- <https://atlas.gelderland.nl/natuurbeheerplan/>
- www.atlasleefomgeving.nl/omgevingsvisie-weidevogelgebieden-provincie-gelderland
- www.gelderland.nl/Kaartenencijfers
- Nationale Databank Flora en Fauna (2020) *Uitvoerportaal. Kaart*. Geraadpleegd op 30-03-2020 via <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>
- PDOK Viewer (2020) *PDOK*. Geraadpleegd op 30-03-2020 via www.pdok.nl/viewer
- Provinciale Staten (2017) *Atlas leefomgeving. Kaarten*. Geraadpleegd op 30-03-2020 via www.atlasleefomgeving.nl/kaarten
- Provincie Gelderland (2019) *Natuurbeheerplan*. Geraadpleegd op 30-03-2020 via <http:// gelderland.maps.arcgis.com>
- www.ravon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx
- www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen
- www.verspreidingsatlas.nl/planten
- www.verspreidingsatlas.nl/reptielenha

- www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren
- www.vleermuis.net
- www.vlindernet.nl
- www.vogelatlas.nl